

Μνήμων

Τόμ. 12 (1989)

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Mnimon Mnimon

doi: [10.12681/mnimon.461](https://doi.org/10.12681/mnimon.461)

Βιβλιογραφική αναφορά:

Mnimon, M. (1989). ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ. *Μνήμων*, 12, 385–389.
<https://doi.org/10.12681/mnimon.461>

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Α' Ομιλίες-συζητήσεις

Στά γραφεία της ΕΜΝΕ (Ισαύρων 29) έγιναν από τον Οκτώβριο του 1987 ως τον Δεκέμβριο του 1988 οι ακόλουθες ομιλίες-συζητήσεις:

- 7-10-87 Νάντια Ντάνοβα, Το αρχείο του Κων. Φωτίνοφ και η βαλκανική ιστορία
- 21-10-87 Μαρία Κορασίδου, Η οικογένεια στην Αθήνα τον 19ο αιώνα
- 4-11-87 Μαρία Σπηλιωτοπούλου, Οι καθολικοί κάτοικοι της Σαντορίνης (17ος-18ος αι.)
- 18-11-87 Γρηγόρης Ψαλίδας, Οι συνεργασίες του Λαϊκού Μετώπου στην Ελλάδα κατά τα μέσα της δεκαετίας 1930
- 2-12-87 Μιχάλης Ψαλλιδόπουλος, Οι οικονομικές ιδέες κατά τον Μεσοπόλεμο
- 16-12-87 Χρήστος Μπουλώτης, Η γυναίκα στη θρησκευτική παράδοση των κρητομικηναϊκών χρόνων
- 13-1-88 Πληροφορική και κοινωνικές επιστήμες (εισήγηση: Γιάννης Μπαφούνης, Λήδα Μόσχου, Γιώργος Μητροφάνης, άνοιχτή συζήτηση)
- 27-1-88 Άλίκη Βαξεβάνογλου, Οι Έλληνες κεφαλαιούχοι στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα
- 17-2-88 Νώντας Παπαγεωργίου, Έλληνική εκπαίδευση 1944-1964: απόπειρες μεταρρυθμίσεων και άνοιχτά έρωτήματα
- 24-2-88 Πάρης Κονόρτας, Σχέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας με την όθωμανική διοίκηση
- 9-3-88 Μαρία-Χριστίνα Χατζηγιάννου, Ο έμπορικός οίκος Γερούση
- 16-3-88 Άλεκα Μπουτζουβή-Μπανιά, Σχεδιάσμα ιστορικής βιογραφίας: Αύρα Θεοδοροπούλου (1880-1963)
- 30-3-88 Νάση Μπάλα-Δέσποινα Παπαδημητρίου, Τύπος και ιστορία: προσεγγίσεις και προβλήματα μέσα από δύο συγκεκριμένες μελέτες
- 20-4-88 Δέσποινα Γεωργοπούλακη-Λούκου, Πολιτιστική ζωή στην Ερμούπολη τον 19ο αιώνα. Το θέατρο.
- 27-4-88 Φίλιππος Ήλιού, Οι κομμουνιστικές πηγές για τον εμφύλιο πόλεμο
- 4-5-88 Σοφία Ίωαννίδη-Ματθαίου, Οι Έλληνες παλαιοί πολεμιστές, 1922-1925
- 18-5-88 Άννα Ματθαίου, Για μιá ιστορία της διατροφής στην Τουρκοκρατία: προτάσεις και έρωτηματικά
- 1-6-88 Εύαγγελία Μπαλτά, Το καραμανλίδικο έντυπο
- 12-10-88 Βασίλης Σφυρόερας, Ο Νικόδημος Αγιορείτης και ο νεοελληνικός Διαφωτισμός

- 19-10-88 Λία Παπαδάκη, Οί Δελφικές γιορτές από τὸ ἀρχεῖο Σικελιανού
 2-11-88 Ἑλένη Καλαφάτη, Ἱστορία ἀρχιτεκτονικῆς: ζητήματα μεθόδου καὶ ἀντικειμένου
 16-11-88 Γιάννης Πίκουλας, Τοπωνύμια καὶ κεραμεικὴ: τὰ ὄρια τῆς μητροπόλεως Μονεμβασίας τὸν 14ο αἰώνα
 30-11-88 Ἀγγέλα Καστρινάκη, Ὁ νεανικὸς λόγος στὴν ἐλληνικὴ πεζογραφία: δύο στερεότυπα
 14-12-88 Τόνια Κιουσοπούλου-Ρίκα Μπενβενίστε, Γαμήλιες στρατηγικὲς καὶ «παρεκκλίσεις» στὸν οἰκογενειακὸ βίο: Βυζάντιο καὶ μεσαιωνικὴ Δύση.

Β' Ὁργάνωση Συμποσίου

Ἡ ΕΜΝΕ συνεργάστηκε μὲ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου τῆς Γενικῆς Γραμματείας Νέας Γενιᾶς στὴν ὀργάνωση Διεθνoῦς Συμποσίου μὲ θέμα: «Πανεπιστήμιο: Ἱδεολογία καὶ Παιδεία. Ἱστορικὴ διάσταση καὶ προοπτικὲς» (Ἀθήνα, 21-25 Σεπτ. 1987). Στὸ Συμπόσιο συμμετείχαν 179 ἐρευνητὲς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ παρουσίασαν ἀνακοινώσεις τοὺς 44 Ἕλληνες καὶ 9 ξένοι ἐπιστήμονες.

Μὲ ἐπίκεντρο τὴν ἱστορία τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖο συμπλήρωσε τὸ 1987 ἑκατὸν πενήντα χρόνια λειτουργίας, ἐπιχειρήθηκε τόσο ἡ διερεύνηση τῶν ἱστορικῶν διαστάσεων τῆς ἀνώτατης παιδείας στὴ νεότερη Ἑλλάδα ὅσο καὶ ἡ ἀνίχνευση τῶν παράλληλων φαινομένων ἄλλων εὐρωπαϊκῶν —κυρίως βαλκανικῶν— χωρῶν. Στὸ βαλκανικὸ χῶρο ἐντοπίστηκαν οἱ ἀνακοινώσεις τῶν V. Todorov (γιὰ τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Σόφιας), J. Buló καὶ A. Minga (γιὰ τὴν Ἀλβανία), I. Djuric (γιὰ τοὺς βαλκανικοὺς πατριωτισμοὺς στὴν ἐκπαίδευση). Οὐσιαστικὴ συμβολὴ ἐξάλλου στὴ γνώση τῶν ἀπαρχῶν τοῦ πανεπιστημιακοῦ θεσμοῦ στὴν Εὐρώπη ἀποτελέσαν οἱ ἀνακοινώσεις τῶν A. Tenenti καὶ P. Μπενβενίστε γιὰ τὴ γένεση καὶ τὴ φυσιογνωμία τῶν Πανεπιστημίων στὴ Μεσαιωνικὴ Δύση.

Ἰδιαίτερη θεματικὴ ἐνότητα συγκρότησαν οἱ εἰσηγήσεις ποὺ ἀναφέρονταν στὶς πρῶτες δεκαετίες τοῦ ἐλληνικοῦ Πανεπιστημίου. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐναρκτήρια ὁμιλία τοῦ Κ. Θ. Δημαρᾶ σχετικὰ μὲ τὴν ἰδεολογικὴ λειτουργία καὶ τὸν πολιτικὸ ρόλο τοῦ Πανεπιστημίου, παρουσιάστηκαν ἀνακοινώσεις γιὰ τὶς γερμανικὲς καταβολὲς τοῦ ἐλληνικοῦ Πανεπιστημίου (Σ. Φασουλᾶκης), γιὰ τοὺς Ἕλληνες ποὺ ἀναζητοῦσαν ὡς φοιτητὲς «ἐν Ἑσπερίᾳ τὰ φῶτα» (Α. Σιδέρη), γιὰ τὴ βιβλιοθήκη τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν στὴν παράλληλη πορεία τῆς μὲ τὴ δημόσια βιβλιοθήκη (Τ. Σκλαβενίτης). Ἡ φυσιογνωμία τοῦ καθηγητῆ Πανεπιστημίου τὸν 19ο αἰώνα ἀναδεικνύεται μέσα ἀπὸ τὴν «παραδειγματικὴς» ἀξίας ἀνακοίνωση τοῦ Χ. Λούκου γιὰ τὴν περίπτωσή τοῦ Ἀλέξιου Πάλλη καὶ τὴ συνολικὴ ματιὰ τοῦ Κ. Λάππα στὸ «σῶμα» τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ὀθωνος. Ἐξάλλου, ὄψεις τῆς πορείας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Πανεπιστημίου παρουσιάστηκαν μέσα ἀπὸ τὶς εἰσηγήσεις τῆς Ρ. Σταυρίδη-Πατρικίου (γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τῶν ἐνδοπανεπιστημιακῶν ἰσορροπιῶν τὰ χρόνια 1910-1926 ἐξαιτίας τῶν μαζικῶν ἀπολύσεων καθηγητῶν) καὶ τῆς Μ. Ἡλιοῦ (γιὰ τὴν ταυτότητα τῆς κοινωνικῆς ομάδας ποὺ συνθέτει τὸ πανεπιστημιακὸ διδακτικὸ προσωπικόν). Στὴν κατεύθυνση τοῦ συσχετισμοῦ κοινωνικῶν καὶ οἰκονομικῶν δομῶν καὶ Πανεπιστημίου κινήθηκαν ἀνακοινώσεις γιὰ τὸ ρόλο τῶν νομικῶν σπουδῶν στὴ διαμόρφωση τῶν ἐλίτ (Ἰω. Λαμπίρη-Δημάκη), τὶς ἀλλαγὲς στὴν ἐπιλογὴ τῶν σπουδῶν ἐκ μέρους τῶν φοιτητῶν τὰ χρόνια 1837-1930 (Β. Τσοκόπουλος) καὶ γιὰ τὴν κοινωνικὴ θέση τῶν καθηγητῶν στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰώνα (Α. Βαξεβάνογλου).

Καλύφθηκαν επίσης θέματα σχετικά με επιμέρους πανεπιστημιακές σχολές, όπως η Ίατρική (Γ. Πεντόγαλος, Α. Σταυρόπουλος) και το Πολυτεχνείο στις πρώιμες φάσεις του (Α. Φενερλή, Ε. Καλαφάτη), καθώς και σχετικά με άλλα —εκτός από το αθηναϊκό— Πανεπιστήμια, όπως της Θεσσαλονίκης (Σ. Μαρκέτος) και το «Ίονικό Πανεπιστήμιο Σμύρνης» (Β. Σολομωνίδου). Τη σχέση εξάλλου «κέντρου» και «περιφέρειας» ως προς την επιστημονική έρευνα εξέτασε ο Κ. Κριμπάς.

Η γενεαλογία, ή σύνθεση και οι προσανατολισμοί των φοιτητικῶν κινημάτων υπήρξαν ο βασικός θεματικός άξονας μιάς σειράς ανακοινώσεων: τὰ ένοπλα φοιτητικά σώματα στο β΄ μισό του 19ου αιώνα (Χ. Λάζος), ή συμμετοχή των φοιτητῶν τῆς Θεολογίας στο φοιτητικό κίνημα (Γ. Μεταλληνός), οί πρώτες φοιτητικές σοσιαλιστικές κινήσεις (Σ. Λουκάτος), οί «προ-υποθέσεις» για τὴν ιστορία του φοιτητικού κινήματος (Α. Λιάκος). Στη γυναικεία παρουσία στο Πανεπιστήμιο από τὸ 1890 ὡς τὸ 1925 και στις ιδεολογικές διαμάχες και κοινωνικές διεκδικήσεις που τὴν πλαισίωσαν αναφέρθηκε ή εισηγήση τῆς Σ. Ζιώγου-Καραστεργίου.

Τρεῖς ανακοινώσεις αναφέρθηκαν στην παρουσία τῆς παιδαγωγικῆς επιστήμης στην ανώτατη εκπαίδευση (Α. Ἀνδρέου, Π. Παπακωνσταντίνου, Χ. Νούτσος), ενώ ή ανακοίνωση του Β. Κρεμμυδά ασχολήθηκε με τὴ σημασία τῆς παροχῆς τῆς δωρεάν εκπαίδευσης. Τέλος, ή σύνδεση τῆς λογοτεχνικῆς παραγωγῆς με τὸν πανεπιστημιακό χῶρο εξετάστηκε μέσα από ανακοινώσεις που ἀναζήτησαν, για παράδειγμα, τὴν ἀπεικόνιση του φοιτητῆ στη νεοελληνική λογοτεχνία (Ε. Σταυροπούλου), τὴ λειτουργία και τὴν ιδεολογική σημασία του θεσμοῦ τῶν ποιητικῶν διαγωνισμῶν στα χρόνια 1855-1877 (Π. Μουλλάς), τὴ μορφή του Κωστή Παλαμά (Β. Ἀποστολίδου).

Τὸ πενθήμερο Συμπόσιο ἔκλεισε με συζήτηση στρογγυλῆς τράπεζας γύρω από τὸ θέμα «Διδακτική και Ίστορία». Οί μετέχοντες (συντονιστῆς ὁ Σ. Ἀσδραχάς και εισηγητῆς οί Μ. Aymard, Ε. Γιωτοπούλου-Σισιλιάνου, J. G. Da Silva, I. Djuric, Α. Tenenti) ἐπισήμαναν τὰ προβλήματα τῆς παροχῆς τῆς ιστορικῆς γνώσης σὲ πανεπιστημιακό —ἀλλὰ ὄχι μόνο— ἐπίπεδο και τὴ σχέση που ὑπάρχει ἀνάμεσα στην ιστορική μνήμη και τὴν ιστορική παιδεία. Στη θεματική ἐνότητα τῆς στρογγυλῆς τράπεζας ἀνήκει, εξάλλου, ή ἀνακοίνωση του Μ. Godelier, ή ὁποία διερεύνησε τὰ στοιχεία του διαλόγου τῆς Ίστορίας με τὶς ὑπόλοιπες κοινωνικές ἐπιστήμες και κατεξοχήν με τὴν Ἀνθρωπολογία.

Γ΄ Ὁργάνωση ἡμερίδων

Στις 25 Ἰουλίου 1987, με ἀφορμή τὴν ἔκδοση του *Ὁδηγοῦ του Δημοτικοῦ Ἀρχείου Ἑρμούπολης* τῶν Χρήστου Λούκου-Πόπης Πολέμη, ὁργανώθηκε ἐκδήλωση στην Ἑρμούπολη με θέμα «Ἀρχεῖα και Ίστορία», ὅπου ἔγιναν οί ἑξῆς ὁμιλίες:

Σοφία Ματθαίου, Ἀρχεῖακή πολιτική και ιστορική έρευνα

Εὐαγγελία Μπαλτά, Τουρκικά ἀρχεῖα στην Ἑλλάδα

Ἀλέξης Πολίτης, Ὁ διπλὸς χρόνος τῶν ἀρχείων

Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης, Δημοτικὸ Ἀρχεῖο Ναυπλίου

Εὐαγγελία Μπαφούνη, Δημοτικὸ Ἀρχεῖο Πειραιᾶ

Χρήστος Λούκος, Ὁ Ὁδηγὸς του Δημοτικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἑρμούπολης.

Ἡ ἐκδήλωση ἐπαναλήφθηκε στις 25 Νοεμβρίου 1987 στην Ἀθήνα, με τὴν προσθήκη μιάς ἀκόμη ὁμιλίας του Ἀγαμέμνονα Τσελίκου, με θέμα τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἄνω Σύρου.

Στόχος τῆς ἐκδήλωσης ἦταν ν΄ ἀνοίξει ἕνας διάλογος γύρω από θέματα ἀρχεῖακής

πολιτικής, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴ διατήρηση τῆς συλλογικῆς μνήμης καὶ τὴν ἱστορικὴ ἔρευνα. Αὐτὸ ἦταν ἐξ ἄλλου καὶ τὸ νόημα τῆς ἐπανάληψης τῆς ἐκδήλωσης στὴν Ἀθήνα, ὅπου εἶχαν κληθεῖ ἀρμόδιοι φορεῖς καὶ ὀργανισμοὶ ποὺ ἔχουν ἐπιδειξίει ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ θέμα τῶν ἀρχειῶν. Ὅρισμένες ἀπὸ τὶς ὀμιλίες τῆς ἐκδήλωσης δημοσιεύονται σ' αὐτὸν τὸν τόμο τοῦ περιοδικοῦ, στὸ τμήμα Ἀρχειακά.

Δ' Ἐπιστημονικὲς ἀποστολές

Μετὰ τὴν ὀλοκλήρωση τῆς ταξινόμησης τοῦ Δημοτικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἐρμούπολης, ἔνα καινούριο ὄλικὸ ἤρθε νὰ προστεθεῖ στὸ ἤδη ὑπάρχον: τὸ ἀρχειο τοῦ «Κλωστηρίου καὶ Ὑφαντηρίου Ε. Λαδοπούλου καὶ Υἱῶν», ἐνὸς ἀπὸ τὰ σημαντικότερα ἐργοστάσια τῆς πόλης, ποὺ διασώθηκε κατὰ ἓνα μέρος του καὶ πέρασε στὸ Δημοτικὸ Ἀρχειο. Τὸ ταξινομημένο Δημοτικὸ Ἀρχειο ἄρχισε λοιπὸν νὰ λειτουργεῖ σὰν πῶλος συγκέντρωσης καὶ ἄλλου ὄλικοῦ. Γιὰ τὴν ταξινόμηση τοῦ νέου ὄλικοῦ ἐργάστηκε μιὰ μικρὴ ὀμάδα στὴν Ἐρμούπολη τὸν Αὐγούστο τοῦ 1988.

Ε' Νέες ἐκδόσεις

1. Ὁδηγὸς Δημοτικοῦ Ἀρχείου Ἐρμούπολης 1821-1949, ἐπιμέλεια: Χρήστος Λοῦκος -Πόπη Πολέμη, Ἀθήνα 1987
2. Ruggiero Romano, *Ποῦ ὀδεύει ἡ ἱστορία; Ἀναζητήσεις τῆς σύγχρονης ἱστοριογραφίας* (συλλογὴ ἄρθρων), μετάφραση: Χρ. Κουλούρη, Ἀλ. Κράους, Π. Μιχαηλάρης, Μ. Τραπεζανλίδου, Εὐθ. Φαλίδου, σειρά «Θεωρία καὶ Μελέτες Ἱστορίας», Ἀθήνα 1988
3. Georges Duby, *Μεσαιωνικὴ Δύση: Κοινωνία καὶ Ἱδεολογία* (συλλογὴ ἄρθρων), μετάφραση: Ὀντέτ Βαρών, Ρίκα Μπενβενίστε, σειρά «Θεωρία καὶ Μελέτες Ἱστορίας», Ἀθήνα 1988
4. *Ἡ διδασκαλία τῆς ἱστορίας στὴ Μέση Ἐκπαίδευση*. Διήμερο συζητήσεων τῆς ΕΜΝΕ, Ἀθήνα 9 καὶ 10 Μαΐου 1986, ἐκδ. Γρηγόρη, Ἀθήνα 1988.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Ἡ ΕΜΝΕ, συμμετέχοντας στὶς ἐκδηλώσεις διαμαρτυρίας γιὰ τὸ κλείσιμο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βενετίας, ἐξέδωσε τὸν Νοέμβριον 1987 τὸ ἀκόλουθο ψήφισμα:

«Ἡ Ἐταιρεία Μελέτης Νέου Ἑλληνισμοῦ ἐκφράζει τὴ βαθιὰ ἀνησυχία τῆς γιὰ ὅσα συμβαίνουν τὸν τελευταῖο καιρὸ στὸ Ἑλληνικὸ Ἰνστιτούτο Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Σπουδῶν τῆς Βενετίας. Ὁ Ἕλληνας πρόξενος τῆς Βενετίας, χρησιμοποιώντας ὡς πρόσχημα τὴ διενέργεια διαχειριστικοῦ ἐλέγχου στὸ Ἰνστιτούτο καὶ ὀρισμένες παρατυπίες ποῦ, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, προέκυψαν ἀπ' αὐτόν, ἔχει ὀδηγήσει τὸ ἴδρυμα —μὲ τὴν ἀνοχὴ τῶν προϊσταμένων του στὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν— σὲ πλήρη σχεδὸν διάλυση. Οἱ ἀρμόδιες Ἐπιτροπές τοῦ Ἰνστιτούτου στὴν Ἀθήνα καὶ τὴ Βενετία ἔχουν παροπλιστεῖ, τὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν ἀρνεῖται νὰ ὑπογράψει τὸν ὀρισμὸ τοῦ νέου διευθυντῆ του, οἱ διοικητικὲς καὶ ἄλλες ὑπηρεσίες τοῦ Ἰνστιτούτου δὲν λειτουργοῦν καὶ οἱ ὑπότροφοι-ἐρευνητὲς ἀναγκάστηκαν νὰ ἐπιστρέψουν στὴν Ἑλλάδα. Παράλληλα, ἔχει ἐξαπολυθεῖ μιὰ δυσφημιστικὴ ἐκστρατεία ἐναντίον τοῦ πρώην διευθυντῆ τοῦ Ἰνστιτούτου. Ὅλα αὐτὰ καλλιεργοῦν τὴν αἴσθηση ὅτι βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ μιὰ μεθοδευμένη

προσπάθεια για την κατάργηση του Ίνστιτούτου ως έρευνητικού κέντρου και τη χρησιμοποίησή του για αλλότριους σκοπούς.

Ἡ Ἐταιρεία Μελέτης Νέου Ἑλληνισμοῦ ἀποδοκιμάζει τίς παραπάνω ἐνέργειες καὶ ζητάει ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸ Ἐξωτερικῶν καὶ τίς ἄλλες ἀρμόδιες ὑπηρεσίες νὰ ξεκαθαρίσουν τὸ συντομότερο δυνατὸ τὴν κατάστασι πὸ ἔχει δημιουργηθεῖ καὶ νὰ ἀποκαταστήσουν τὴν ὁμαλὴ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος. Δὲν χρειάζεται νὰ ὑπεθυμίσουμε ἐδῶ τὴν προσφορὰ τοῦ Ἰνστιτούτου στὴν ἔρευνα καὶ τὴ μελέτη τῆς ἱστορίας τοῦ νέου ἑλληνισμοῦ, γνωστὴ ἄλλωστε ἀπὸ τίς ἐκδόσεις του καὶ τίς μελέτες τῶν ὑποτρόφων καὶ τῶν ἐρευνητῶν πὸ φιλοξενήθηκαν ἐκεῖ. Θὰ ἀρκεστοῦμε νὰ ἐπισημάνουμε μόνο ὅτι τὸ Ἰνστιτούτο στὰ τριάντα χρόνια τῆς λειτουργίας του στάθηκε ἓνα σημαντικὸ κέντρο μαθητείας καὶ μετεκπαίδευσης γιὰ δεκάδες νέους ἱστορικούς, ἀναπληρώνοντας ἔτσι τὰ κενὰ τῆς ἑλληνικῆς πανεπιστημιακῆς παιδείας καὶ τὴν ἔλλειψη μεταπτυχιακῶν σπουδῶν. Καὶ ἀκόμη ὅτι ἀποτέλεσε, λόγω τῆς γεωγραφικῆς του θέσης, ἓνα τόπο συνάντησης καὶ γόνιμης ἐπαφῆς τῆς ἑλληνικῆς μὲ τὴν ξένη ἐπιστημονικὴ κοινότητα. Τὸν ρόλο αὐτὸ τὸν θεωροῦμε πολὺ σημαντικὸ γιὰ τὴν ἀνανέωση τῶν νεοελληνικῶν σπουδῶν.

Πιστεύοντας ὅτι ὁποιαδήποτε παράτασι τῆς ἐκκρεμότητος θὰ ἔχει ἀρνητικὲς συνέπειες γιὰ τὸ μέλλον τοῦ Ἰνστιτούτου, καλοῦμε καὶ πάλι τὴν Πολιτεία νὰ ἀναλογιστεῖ τίς εὐθύνες τῆς καὶ νὰ ἀποκαταστήσει τὴ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος».